

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA**

N A C R T

P R I J E D L O G

**ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O SUDOVIMA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, listopad 2011.

P R I J E D L O G

ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O SUDOVIMA

I USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama Zakona o sudovima nalazi se u odredbama članka 2. stavak 4. podstavak 1. Ustava Republike Hrvatske («Narodne novine», broj 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 – pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 – pročišćeni tekst, 55/2001 – ispravak, 76/2010 i 85/2010 – pročišćeni tekst).

II OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA TREBA UREDITI ZAKONOM I POSLJEDICE DONOŠENJA ZAKONA

U primjeni Zakona o sudovima ukazala se potreba da se pojedine njegove odredbe dorade. U članku 76. kojim je propisano ocjenjivanje sudaca svake pete godine predlaže se da se suci više ne ocjenjuju svake pete godine jer se u postupku napredovanja na viši sud suci obavezno ocjenjuju. U članku 79. ovoga Zakona propisana mjerila za ocjenjivanje sudaca. Utvrđena mjerila predetajno su nabrojana i više naglašavaju aktivnosti suca koje se ne odnose isključivo na obnašanje sudačke dužnosti iako predstavljaju aktivnosti koje upotpunjuju obnašanje sudačke dužnosti. Stoga je bilo nužno propisati mjerila koja se isključivo odnose na rad suca i obnašanje sudačke dužnosti.

Također je u primjeni odredbe članka 85. ovoga Zakona ocijenjeno da su propisani rokovi u kojima je moguće podnijeti žalbu od 15 dana posebnom Vijeću Vrhovnog suda RH predugački, a također i rokovi od 8 dana za žalbu na odluku sudačkog vijeća. Predlaže se da se rokovi od 15 dana i 8 dana zamjene sa rokom od 3 dana kako bi se ubrzao postupak imenovanja sudaca.

S obzirom da se Konačnim prijedlogom Zakona o Državnom sudbenom vijeću u članku 61. propisuje premještanje suca odnosno privremeno upućivanje suca na rad u drugi sud, nema potrebe da to pitanje uređuje i Zakonom o sudovima. Stoga se predlaže da se članak 103. i 104. brišu.

Zakonom o kaznenom postupku koji je stupio na snagu 1. rujna 2011. godine, propisano je da tajnik suda poduzima određene radnje i u kaznenim predmetima sukladno ovome Zakonu. Stoga je bilo nužno izmijeniti članak 118. stavak 1. tako da se propiše da tajnik suda postupa i u kaznenim predmetima sukladno Zakonu o kaznenom postupku.

U Konačnom prijedlogu Zakona predlaže se da se polaznici Državne škole za pravosudne dužnosnike u pravosudnim tijelima zapošljavaju na neodređeno vrijeme, a ne kao što je do sada bilo propisano na vrijeme od dvije godine, te se stoga predlaže i brisanje stavka 6. članka 119.

S obzirom da Zakon o upravnim sporovima stupa na snagu 1. siječnja 2012. godine, upravne sporove za koje je prema Zakonu o upravnim sporovima („Narodne novine“, broj

53/91, 9/92, 77/92) nadležan Upravni sud Republike Hrvatske, rješavat će od 1. siječnja 2012. godine upravni sudovi, osim upravnih sudova za koje je Zakonom o upravnim sporovima („Narodne novine“, broj 20/10) i drugim posebnim zakonima propisano da rješava Visoki upravni sud Republike Hrvatske.

Predlaže se da Upravni sud Republike Hrvatske od 1. siječnja 2012. godine nastavlja raditi kao Visoki upravni sud Republike Hrvatske, a predsjednik i suci Upravnog suda Republike Hrvatske nastavljaju obnašati sudačku dužnost kao suci Visokog upravnog suda Republike Hrvatske. Također se predlaže da će službenike i namještenike Upravnog suda Republike Hrvatske preuzeti početkom rada Visoki upravni sud Republike Hrvatske i upravni sudovi.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu za 2011. godinu jer su sredstva osigurana za redovno poslovanje sudova.

IV. RAZLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 159. Poslovnika Hrvatskog sabora predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku, s obzirom da se radi o osobito opravdanim državnim razlozima. Radi primjene Zakona o kaznenom postupku sa 1. rujna 2011. godine i Zakona o upravnim sporovima koji stupa na snagu 1. siječnja 2012. godine, potrebno je donijeti ovaj Zakon po hitnom postupku.

V. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA

Prilaže se tekst prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima s Konačnim prijedlogom Zakona.

VI. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

KONAČNI PRIJEDLOG

ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O SUDOVIMA

Članak 1.

U Zakonu o sudovima (»Narodne novine«, broj 150/05, 16/07, 113/08, 153/09, 116/10 i 27/11) u članku 76. stavku 1. iza riječi: „se ocjenjuje“ brišu se riječi: „svake pete godine“.

Članak 2.

Članak 79. mijenja se i glasi:

„Članak 79.

Sudačko vijeće ocjenjuje suca prema slijedećim mjerilima:

1. je li sudac donio broj odluka koje je trebao donijeti na temelju Okvirnih mjerila za rad sudaca, pri čemu će se utvrditi rezultat rada po vrstama predmeta u apsolutnim brojevima i postotku, rad na težim predmetima, te navesti opravdane razloge ako sudac nije donio broj odluka na temelju Okvirnih mjerila za rad sudaca,
2. je li sudac poštovao rokove za donošenje i izradu odluka,
3. kakve su odluke donesene povodom pravnih lijekova (potvrđene, ukinute ili preinačene), u apsolutnom broju, u odnosu na ukupan broj donesenih odluka, u odnosu na broj odluka u predmetima u kojima je izjavljen pravni lijek, te koliko je odluka ukinuto zbog bitnih povreda postupka,
4. druge aktivnosti, postupci te okolnosti koje omogućuju da se što potpunije ocijeni rad suca.“

Članak 3.

U članku 85. stavku 1. riječi: „15 dana“ zamjenjuju se riječima: „3 dana“.

U stavku 5. riječi: „ili djelomično“ brišu se.

U stavku 6. riječi: „osam dana“ zamjenjuju se riječima: „tri dana“.

Članak 4.

Članak 103. briše se.

Članak 5.

Članak 104. briše se.

Članak 6.

U članku 118. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Sud može imati tajnika suda. Tajnik suda pomaže predsjedniku suda u obavljanju poslova sudske uprave i postupka u kaznenim predmetima sukladno ovlastima Zakona o kaznenom postupku. Za tajnika suda može biti primljena osoba koja ima završen sveučilišni diplomski studij prava i položen pravosudni ispit.“

Članak 7.

U članku 119. stavku 5. riječi: „vrijeme od dvije godine“ zamjenjuju se riječima: „na neodređeno vrijeme“.

Stavak 6. briše se.

Članak 8.

Upravne sporove za koje je prema Zakonu o upravnim sporovima („Narodne novine“, broj 53/91, 9/92, 77/92) nadležan Upravni sud Republike Hrvatske, rješavat će od 1. siječnja 2012. godine mjesno nadležni upravni sudovi, osim upravnih sporova za koje je Zakonom o upravnim sporovima („Narodne novine“, broj 20/10) i drugim posebnim zakonima propisano da rješava Visoki upravni sud Republike Hrvatske.“

Članak 9.

Upravni sud Republike Hrvatske od 1. siječnja 2012. godine nastavlja s radom kao Visoki upravni sud Republike Hrvatske, a predsjednik i suci Upravnog suda Republike Hrvatske nastavljaju obnašati sudačku dužnost kao predsjednik i suci Visokog upravnog suda Republike Hrvatske.

Članak 10.

Visoki upravni sud Republike Hrvatske i upravni sudovi početkom rada preuzet će službenike i namještenike Upravnog suda Republike Hrvatske.

Članak 11.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1. – ovim člankom u članku 76. stavku 1. riječi: „svake pete godine“ brišu se jer se suci u postupku napredovanja ocjenjuju prije imenovanja na viši sud, te nije potrebno da se svake pete godine suci ocjenjuju.

Članak 2. – ovim člankom mijenja se članak 79. Zakona o sudovima tako što su predetaljno nabrojena mjerila za ocjenjivanje sudaca. Predložena mjerila za ocjenjivanje sudaca u točki 1., 2. i 3. su temeljna mjerila na temelju kojih se ocjenjuje i vrednuje rad suca jer se striktno odnose na rad suca i obnašanje sudačke dužnosti. Točka 4. stavak 1. članka 79. Konačnog prijedloga Zakona obuhvaća sve druge aktivnosti suca koje omogućuju da se što potpunije ocijeni rad suca. Predložena formulacija omogućuje kvalitetniju izradu okvirnih mjerila i s tim u svezi metodologiju izrade ocjene suca.

Članak 3. – ovim člankom se u članku 85. propisani rokovi od 15 dana zamjenjuju rokom od tri dana. Dosadašnja praksa ukazala je da su propisani rokovi predugi i to prvenstveno rokovi od 15 dana u kojem je moguće podnijeti žalbu. Stoga se predlaže da se rok od 15 dana zamjeni rokom od 3 dana. Time se ubrzava postupak imenovanja sudaca kada se sudačko vijeće povodom žalbe samo očituje na navode žalbe (stavak 6. članka 85. Zakona o sudovima).

Članak 4. i 5 – ovim člankom brišu se članci 103. i 104. Zakona o sudovima s obzirom da se u Konačnom prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom sudbenom vijeću u članku 61. propisuje premještaj sudaca odnosno privremeno upućivanje suca na rad u drugi sud.

Članak 6. – ovim člankom mijenja se stavak 1. članka 118. tako da se propisuje da sud može imati tajnika. Sadašnje zakonsko rješenje omogućavalo je da tajnika može imati sud u kojem je zaposleno više od 20 sudaca. Međutim, primjenom novog Zakona o kaznenom postupku tajnik suda također osim poslova sudske uprave postupa i u kaznenim predmetima sukladno ZKP-u.

Članak 7. – člankom 119. stavak 5. propisano je da se polaznici Državne škole za pravosudne dužnosnike zapošljavaju na vrijeme od dvije godine kao viši sudski savjetnici. Ovim prijedlogom predlaže se da se polaznici Državne škole za pravosudne dužnosnike zapošljavaju u pravosudnom tijelu na neodređeno vrijeme i to tako da se u članku 119. stavak 5. riječi: „vrijeme od dvije godine“, zamjenjuju riječima: „na neodređeno vrijeme“. Također se predlaže da se i stavak 6. briše jer ovom izmjenom polaznici Državne škole za pravosudne dužnosnike zapošljavaju se na neodređeno vrijeme te nema potrebe za odredbom stavka 6. članka 119.

Članak 8. – ovim člankom propisuje se da upravne sporove za koje je prema Zakonu o upravnim sporovima (53/91, 9/92, 77/92) nadležan Upravni sud Republike Hrvatske rješavat će od 1. siječnja 2011. godine upravni sudovi. Visoki upravni sud Republike Hrvatske postupat će u upravnim sporovima za koje je nadležan sukladno Zakonu o upravnim sporovima („Narodne novine, broj 20/10) i drugim posebnim zakonima kojima je propisano da postupaju Visoki upravni sud Republike Hrvatske.

Posebnim zakonima propisano je da se upravni sporovi vode pred Upravnim sudom Republike Hrvatske. Kako od 1. siječnja 2012. godine prestaje sa radom Upravni sud Republike Hrvatske i u upravnim sporovima postupat će upravni sudovi i Visoki upravni sud

Republike Hrvatske, bilo je potrebno odrediti kada se postupak vodi pred upravnim sudom ili Visokim upravnim sudom RH.

Članak 9. – ovim člankom propisuje se da Upravni sud Republike Hrvatske od 1. siječnja 2012. godine nastavlja raditi kao Visoki upravni sud Republike Hrvatske, a predsjednik i suci Upravnog suda Republike Hrvatske nastavljaju obnašati sudačku dužnost kao suci Visokog upravnog suda Republike Hrvatske.

Članak 10. – ovim člankom propisuje se da će službenike i namještenike Upravnog suda Republike Hrvatske preuzeti početkom rada Visoki upravni sud Republike Hrvatske i upravni sudovi.

Članak 11. – ovim člankom propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Članak 76.

(1) Suci prekršajnih, općinskih, županijskih, trgovačkih i upravnih sudova, Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske i Visokog upravnog suda Republike Hrvatske se ocjenjuju svake pete godine, u postupku imenovanja na drugi sud i kada se kandidiraju za predsjednika suda.

(2) U postupku napredovanja suca, za suca županijskog suda, Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske, Upravnog suda Republike Hrvatske i Visokog upravnog suda Republike Hrvatske sudac se ocjenjuje zadnjih pet godina, a za suca Vrhovnog suda Republike Hrvatske sudac se ocjenjuje zadnjih deset godina.

Članak 79.

Sudačko vijeće ocjenjuje suca prema sljedećim mjerilima:

1. je li sudac donio broj odluka koje je trebao donijeti na temelju okvirnih mjerila za rad sudaca, pri čemu će se utvrditi rezultat rada po vrstama predmeta, u apsolutnim brojevima i postotku, rad na težim predmetima, te navesti opravdane razloge ako sudac nije donio broj odluka na temelju okvirnih mjerila za rad sudaca,
2. je li sudac poštovao rokove za donošenje i izradu odluka,
3. kakve su odluke donesene povodom pravnih lijekova (potvrđene, ukinute ili preinačene) u apsolutnom broju, u odnosu na ukupan broj donesenih odluka, u odnosu na broj odluka u predmetima u kojima je izjavljen pravni lijek, te koliko je odluka ukinuto zbog bitnih povreda postupka,
4. je li sudac sudjelovao u oblicima stručnog usavršavanja u Pravosudnoj akademiji kao predavač ili se stručno usavršavao u raznim oblicima stručnog usavršavanja,

5. je li sudac sudjelovao u međunarodnim oblicima stručnog usavršavanja,
6. je li sudac objavljivao znanstvene i stručne radove,
7. je li sudac završio poslijediplomski specijalistički studij ili poslijediplomski sveučilišni studij i stekao akademski stupanj doktora znanosti,
8. je li sudac sudjelovao kao nastavnik ili suradnik u nastavi na sveučilišnom diplomskom studiju prava,
9. je li sudac obavljao poslove mentora radi praćenja rada vježbenika i skrbio o njegovom stručnom obrazovanju ili bio predsjednik odjela,
10. je li sudac sudjelovao u radu upravnog i programskog vijeća Pravosudne akademije
11. je li sudac sudjelovao u radu međunarodnih organizacija i misija
12. je li sudac sudjelovao u radnim tijelima na pripremi nacrti i drugih propisa,
13. je li sudac upućen na rad u drugi sud u smislu članka 102. i 103. Zakona o sudovima,
14. je li sudac upućen na rad u Ministarstvo pravosuđa i ocjena njegovog rada u Ministarstvu,
15. je li kao predsjednik suda uspješno obavljao poslove sudske uprave,
16. ostale aktivnosti i postupke koji omogućuju da se što potpunije utvrdi kako sudac ispunjava svoje sudačke obveze.

Članak 85.

- (1) Sudac ima pravo u roku od petnaest dana od dana dostave odluke izjaviti žalbu posebnom vijeću Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Žalba se predaje sudačkom vijeću koje je donijelo pobijanu odluku. Ako se žalba preda vijeću Vrhovnog suda Republike Hrvatske, ono će je bez odgode proslijediti sudačkom vijeću koje je donijelo odluku o ocjeni. Žalba koja je u roku predana vijeću Vrhovnog suda Republike Hrvatske smatra se pravodobnom.
- (2) Ako se žalba izjavljuje zbog nedonošenja odluke o ocjeni, žalba se može predati izravno i vijeću Vrhovnog suda Republike Hrvatske.
- (3) Sudačko vijeće koje je donijelo odluku o ocjeni ispitat će je li žalba dopuštena, pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe. Ako žalba nije dopuštena ili pravodobna ili izjavljena od ovlaštene osobe, odbacit će je rješenjem.
- (4) Kad sudačko vijeće koje je donijelo odluku o ocjeni utvrdi da je žalba dopuštena, pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe, razmotrit će navode žalbe te ispitati zakonitost, odnosno ocijeniti svrhovitost odluke koja se žalbom osporava.
- (5) Kad sudačko vijeće koje je donijelo pobijanu odluku ocijeni da je žalba osnovana u cijelosti ili djelomično, zamijenit će pobijanu odluku novom.

(6) Ako sudačko vijeće koje je donijelo pobijanu odluku ne odbaci žalbu ili ne zamijeni pobijanu odluku novom, može se očitovati na navode žalbe u roku od osam dana od dana dostave žalbe. Nakon toga u daljnjem roku od tri dana sudačko vijeće mora dostaviti predmet vijeću Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(7) Žalba odgađa pravne učinke odluke o ocjeni.

Članak 103.

(1) Sudac se može uz svoj pristanak privremeno uputiti na rad u sud višeg stupnja na vrijeme od dvije godine, s time da se može produljiti još za dvije godine.

(2) Predsjednik višeg suda će mu povjeriti poslove u izradi nacрта odluka iz nadležnosti tog suda ili druge odgovarajuće poslove.

(3) Sudac koji je privremeno upućen na rad u sud višeg stupnja, u postupku i radu na predmetima ima prava i obaveze kao viši sudski savjetnik.

(4) Rješenje o privremenom upućivanju suca iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar pravosuđa uz suglasnost predsjednika suda u kojem sudac obnaša sudačku dužnost i uz suglasnost predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Članak 104.

(1) Sudac upućen na drugi sud na temelju članka 103. ovoga Zakona ima pravo na smještaj, te na naknadu troškova zbog posebnih uvjeta rada kao što su putni troškovi, troškovi korištenja osobnog automobila u službene svrhe i drugo.

(2) Visinu naknade troškova zbog tih uvjeta utvrđuje pravilnikom ministar pravosuđa.

Članak 118.

(1) Sud sa više od 20 sudaca može imati tajnika. Tajnik suda pomaže predsjedniku suda u obavljanju poslova sudske uprave. Za tajnika suda može biti primljena osoba koja ima završen sveučilišni diplomski studij prava.

(2) Za tajnika Upravnog suda Republike Hrvatske, Visokoga prekršajnog suda Republike Hrvatske i Visokoga trgovačkog suda Republike Hrvatske može biti primljena osoba koja ispunjava uvjete za višega sudskog savjetnika u tom sudu.

(3) Tajnik suda organizira i odgovara za rad sudskih službenika i namještenika, te se brine o urednom i pravodobnom obavljanju uredskih i drugih tehničkih poslova u sudu, po ovlaštenju predsjednika suda odgovara na pritužbe stranaka na rad suda, a uz suglasnost predsjednika suda odlučuje o rasporedu sudskih službenika i namještenika za vrijeme rada, osim u odnosu na sudske savjetnike, a obavlja i druge poslove koje mu povjeri predsjednik suda.

Članak 119.

(1) Sud može imati sudske savjetnike i više sudske savjetnike.

(2) Za sudskog savjetnika u sudu može biti primljena osoba koja ima završen sveučilišni diplomski studij prava i položen pravosudni ispit.

(3) Za višega sudskog savjetnika u sudovima može biti imenovana osoba koja ima završen sveučilišni diplomski studij prava, položen pravosudni ispit i koja je radila najmanje dvije godine kao sudski savjetnik, državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika, odvjetnik ili javni bilježnik, odnosno osoba koja je radila na drugim pravnim poslovima nakon položenoga pravosudnog ispita najmanje pet godina.

(4) Sudski savjetnik u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske može biti osoba koja ima položen pravosudni ispit i koja je najmanje dvije godine radila kao sudski savjetnik, a viši sudski savjetnik u Vrhovnom sudu može biti osoba koja je najmanje 6 godina radila kao pravosudni dužnosnik ili bila sudski savjetnik najmanje 8 godina nakon položenog pravosudnog ispita, ili osoba koja je najmanje 12 godina nakon položenog pravosudnog ispita radila na drugim pravnim poslovima.

(5) Polaznici Državne škole za pravosudne dužnosnike u sudu za koji su primljeni u Državnu školu za pravosudne dužnosnike zapošljavaju se na vrijeme od dvije godine kao viši sudski savjetnici.

(6) Nakon završetka Državne škole za pravosudne dužnosnike, višim savjetnicima iz stavka 5. ovoga članka vrijeme od dvije godine produžuje se do završetka postupka imenovanja za suca.

(7) Ako viši savjetnik iz stavka 5. ovoga članka u roku utvrđenom posebnim zakonom ne završi Državnu školu za pravosudne dužnosnike, prestaje mu radni odnos u sudu u kojem je viši savjetnik primljen kao polaznik Državne škole za pravosudne dužnosnike.

(8) Ako savjetnik i viši savjetnik iz stavka 1. i 2. ovoga članka koji je zaposlen u sudu pohađa Državnu školu za pravosudne dužnosnike, a u roku utvrđenom posebnim zakonom ne završi Državnu školu za pravosudne dužnosnike, nastavlja raditi u sudu u kojem je primljen.